

Ročník X.

INFORMÁTOR ASOCIÁCIE POLIO V SR

2005

Z obsahu:

- ☐ Príjmy a výdavky AP v SR v roku 2004
- ☐ Rozpočet AP v SR na rok 2005
- ☐ Kúpeľná liečba v roku 2005
- ☐ Platby za zdravotnú starostlivosť od 1. 1. 2025

Milí priatelia,

verím, že všetci ste radi, že tá dlhá zima je konečne za nami. Najmä pre nás to bolo veľmi kruté, keď sme boli dlhé týždne uväznení vo svojich domovoch. Keď tak upravujem prvú stránku nášho časopisu, vidím, že ho vydávame už desiaty ročník. Desať rokov sa snažíme informovať prostredníctvom nášho časopisu našu členskú základňu o dianí okolo nás, ako aj o všetkom, čo sa nás týka. Celých desať rokov financujeme tento časopis len z vlastných prostriedkov, zatiaľ sa to darí a dúfame, že bude aj naďalej.

Musím sa priznať, že mám radosť z našej „polio rodiny“, keď vidím, že záujem o naše stretnutia je stále veľký. Keď som vybavovala akciu v Piešťanoch a v Rade sme sa museli rozhodnúť o výške účastníckeho poplatku, mali sme obavy, či sa prihlási dostatok záujemcov. Sme si vedomí toho, že účastnícky poplatok je pomerne vysoký (v hoteli sa zvýšili ceny), ale museli sme ponechať určitú čiastku financií aj na letný rekondičný pobyt. Preto som veľmi rada, že ste sa prihlásili na náš víkendový pobyt v takom počte. Je to dôkaz toho, že sa chcete stretnúť, že vám naša rodina nie je ľahostajná. A to je najlepšia odmena za našu prácu.

Verím, že tak ako po iné roky, budú naše tohtoročné stretnutia veľmi pekné a prinesú každému nejaké pozitíva. Musíme sa tešiť z každej peknej chvíle, vychutnať ju a nedať sa strhnúť k rôznym šarvátkam.

Pekný a príjemný pobyt, či už v Piešťanoch alebo na Šírave, praje všetkým

Vaša predsedníčka Alica Suchá

AKCIE ASOCIÁCIE POLIO V SR V ROKU 2005

Milí priatelia!

Celý január sme venovali rokovaniam s rôznymi zariadeniami ohľadom našich akcií v roku 2005. Mali sme snahu zmeniť miesto, či už víkendového pobytu, alebo SRK. Žiaľ, nepodarilo sa. Buď bola cena vysoká, alebo nám

nevyhovoval termín. Suma sumárum, ostali sme aj tento rok pri Piešťanoch a Chemesse na Šírave. Treba oceniť postup pána Kudroča, riaditeľa Chemesu, ktorý nám vychádza v ústrety.

Ako ste sa dozvedeli z listu, ktorý ste dostali vo februári, víkendový pobyt v hoteli Satelit je v dňoch 22. - 24. 4. 2005. Cena pobytu je vyššia ako minulý rok, t. j. 2 200 Sk, členský poplatok je 1 200 Sk a 1000 Sk hradíme pre členov AP z našich prostriedkov získaných z 2% z dane z príjmov. Sociálno-rehabilitačný kurz bude teda znova, pre nás akoby domácom prostredím, v hoteli Chemes na Šírave. Al tu sa zvýšila cena pobytu na 4 550 Sk. Po zvážení našej situácie a v nádeji, že získame aj tento rok nejaké prostriedky z 2% z dane z príjmov, sme sa rozhodli, že prispejeme na člena Sk 1 900 z vlastných prostriedkov. Členský poplatok za SRK bude tým 2 650 Sk. Ti, ktorí ste neposlali predbežnú prihlášku na SRK a chceli by ste na zúčastniť, oznámte to našej tajomníčke Mgr. Hmirákovvej. Veríme, že sa nám naše akcie vydaria a hlavne, že členovia budú spokojní

OPAKOVANÉ UPOZORNENIE PRE ČLENOV ASOCIÁCIE POLIO V SR

Milí členovia AP! Dovoľujeme si vás upozorniť, aby ste si skontrolovali, či máte zaplatené členské príspevky. V našom Štatúte sa môžete dočítať, že členom, ktorí nemajú zaplatené príspevky za posledné tri roky, nebudeme posilať Informátor, ani nebudeme prispievať na účasť na našich akciách **Účet máme v Slovenskej sporiteľni Bratislava, pobočka Páříčkova ul. číslo účtu 0173146980/0900. Vklad na účet je pre vás bez poplatku!**

Milí priatelia, ak si všimnete príjmy našej asociácie za minulý rok, zistíte, že r o k a na rok sa znižuje počet našich členov, ktorí si platia členské príspevky. V minulom roku to bolo 283 členov, čo je menej ako polovica členskej základne. Bolo by veľmi smutné, keby sme museli zaniknúť len z titulu neobľúbivosti platenia členských príspevkov. Veríme, že vám všetkým záleží na tom, aby naša obrnárská rodina naďalej fungovala. **Ďakujeme za pochopenie.**

**PREHĽAD
TVORBY A ČERPANIA
FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV AP V SR
ZA ROK 2004**

Príjmy

1. Účastnícke poplatky za víkend. pobyt Piešťany	Sk 50 625,00
2. Účastnícke poplatky za SRK Šírava	Sk 116 200,00
3. Členské príspevky	Sk 18 350,00
4. Sponzorské príspevky	Sk 15 000,00
5. Kreditný úrok	Sk 455,10
6. 2 % z dane z príjmov	Sk 237 658,00
7. Ostatné príjmy (poplatky za Štúrovo)	Sk 18 690,00

Príjmy spolu	Sk 456 978,10
---------------------	----------------------

Výdavky

1. Úhrada za víkendový pobyt v Piešťanoch	Sk 143 400,00
2. Úhrada SRK Šírava	Sk 194 000,00
3. Výdavky na tlač Informátora	Sk 7 300,00
4. Kancelárske potreby	Sk 1 444,50
5. Poštovné	Sk 6 480,00
6. Zasadnutie Rady AP	Sk 3 094,00
7. Daň z kreditných úrokov	Sk 86,00
8. Poplatky v SLSP + poštovné	Sk 453,50
9. Ostatné výdavky (vrátane poplatkov za Štúrovo)	Sk 33 241,50

Výdavky spolu	Sk 446 552,50
----------------------	----------------------

ROZPOČET ASOCIÁCIE POLIO V SR NA ROK 2005

Predpokladané príjmy

Zostatok na bežnom účte k 31.12.2004	Sk 189 937,40
Predpokladané členské príspevky	Sk 18 000,00
Účastnícke poplatky za víkendový pobyt (40 osôb)	Sk 44 000,00
Účastnícke poplatky za SRK (45 osôb)	Sk 114 750,00
Sponzorské dary	Sk 15 000,00
Daňové úrady 2 % z dane z príjmov	Sk 150 000,00
Úroky	Sk 500,00
Príjmy spolu	Sk 532 187,40

Predpokladané výdavky

Úhrada za víkendový pobyt	Sk 90 000,00
Úhrada za SRK	Sk 204 750,00
Výdavky na tlač Informátora	Sk 10 000,00
Poštovné	Sk 10 000,00
Ostatné výdavky (tel. karty, kopírovanie, overovanie, kanc. potreby)	Sk 10 000,00
Daň z úrokov	Sk 400,00
Výdavky spolu	Sk 325 150,00

KÚPEĽNÁ LIEČBA V ROKU 2005

Nové podmienky o poskytovaní kúpeľnej starostlivosti a nový indikačný zoznam

Dňa 1. januára 2005 vstúpil do platnosti zákon č. 577/2004 Z. z.. O rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia, ktorého prílohou č. 6 je indikačný zoznam pre kúpeľnú starostlivosť. Tento znamená podstatnú zmenu v poskytovaní a uhrádzaní kúpeľnej starostlivosti zo zdravotného poistenia.

Indikácie na kúpeľnú liečbu boli rozdelené do troch skupín:

A - indikácie, pri ktorých je plne hrazená zdravotní starostlivosť z verejného zdravotného poistenia a ostatné služby (ubytovanie a stravovanie) sú čiastočne hrazené z verejného zdravotného poistenia.

B - indikácie, pri ktorých je zdravotná starostlivosť plne hrazená a verejného zdravotného poistenia, služby (ubytovanie a stravovanie) nie sú hrazené z verejného zdravotného poistenia.

C - indikácie, pri ktorých môže byť zdravotná starostlivosť čiastočne hrazená z verejného zdravotného poistenia a služby nie sú hrazené a verejného zdravotného poistenia

V indikačnej skupine VI. Nervové choroby boli stavy po poliomyelitíde presunuté do tzv. skupiny B VI. 2 B 91.

Návrh na kúpeľnú liečbu vyhotovuje neurológ, alebo rehabilitačný lekár. V návrhu musia byť uvedené výsledky fyzikálneho vyšetrenia, výsledky odborných vyšetrení, doterajší postup liečby. U osôb nad 50 rokov veku EKG vyšetrenie, u osôb nad 70 rokov veku kompletné interné vyšetrenie. Je potrebné vyznačiť schopnosť chôdze a samoobsluhy. Odborné vyšetrenia nemajú byť staršie ako 6 mesiacov, ak zdravotný stav nevyžaduje urobiť nové vyšetrenia. Ak návrh na kúpeľnú liečbu sa nerealizuje do jedného roka, musí byť aktualizovaný. Návrh na kúpeľnú liečbu treba objektívne zdôvodniť. V indikačnej skupine VI. Nervové choroby musí obsahovať posledné neurologické vyšetrenie. Ak je kúpeľná liečba indikovaná pre iné choroby ako onkologické, u osôb s onkologickým ochorením musí návrh obsahovať vyjadrenie onkológa ku kúpeľnej liečbe.

Pred nástupom na kúpeľnú liečbu musí ošetrojúci praktický lekár posúdiť aktuálny zdravotný stav pacienta z hľadiska možnej kontraindikácie, Potvrdenie nesmie byť staršie ako 14 dní. Na kúpeľni liečbu sa treba vybaviť liekmi

zdravotnými pomôckami, ktoré pacient dlhodobo, alebo pravidelne používa. Dĺžka pobytu v uvedenej indikačnej skupine je 21 dní. Kúpeľnú liečbu v tejto skupine možno uhrádzať z verejného zdravotného poistenia raz za dva roky.

V indikačnom zozname už nie sú uvedené prírodné liečebné kúpele, kde sa uvedené ochorenie lieči. Zdravotné poisťovne zasielajú svojim poistencom, ktorým uhrádzajú zdravotnú starostlivosť, zoznamy a konkrétne adresy kúpeľov, s ktorými majú zmluvy a v ktorých si poistenec vyberie a dohodne podmienky ubytovania a stravovania, ako aj termín nástupu na kúpeľnú liečbu. Poisťovne hradia priemerne 3 procedúry denne, okrem nedele a sviatkov.

Podľa horeuvedeného zákona v skupine indikácii B - si poistenec platí za služby (ubytovanie a stravovanie) v 1. a 4. štvrťroku 150 Sk na deň v 2. a 3. štvrťroku 220 Sk na deň, pričom prvý a posledný deň kúpeľného pobytu sa považuje za jeden deň. Uvedená cena zahŕňa tzv. štandardné ubytovanie, t. j. ubytovanie najmenej v dvojposteľovej izbe bez príslušenstva. Za vyšší štandard ubytovania sa dopláca individuálne podľa kategórie ubytovania a cien, ktoré si jednotlivé kúpele stanovili.

MUDr. Emília Gazdíková

HLAVNÉ SKUPINY CHOROB PODĽA TOHO, AKO ICH PREPLÁCA POISŤOVŇA

Skupina A-choroby, pri ktorých poisťovňa plne prepláca kúpeľnú liečbu, služby hradí čiastočne. Ide o:

1. Onkologické choroby
2. Choroby tráviaceho traktu (stavy po operáciách)
3. Choroby obehového ústrojenstva
4. Nervové choroby
5. Choroby z poruchy látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou
6. Netuberkulózne choroby dýchacích ciest
7. Choroby pohybového ústrojenstva (stavy po úrazoch)
8. Choroby obličiek a močových ciest
9. Kožné choroby

Skupina B - choroby, pri ktorých poisťovňa preplatí kúpeľnú liečbu, služby nehradí. Ide o:

1. Choroby obehového ústrojenstva
2. Choroby tráviaceho ústrojenstva
3. Choroby z poruchy látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou
4. Netuberkulózne choroby dýchacích ciest
- 5. Nervové choroby - chabé obrny (okrem poúrazových) a stavy po pollomyelitíde, poisťovňa hradí kúpele raz za dva roky**
6. Choroby pohybového ústrojenstva
7. Choroby obličiek a močových ciest
8. Kožné choroby
9. Ženské choroby

Skupina C - choroby, pri ktorých poisťovňa môže, ale nemusí preplatiť liečbu, služby nehradí.

Per diagnózach tejto skupiny si platí pacient pobyt v kúpeľoch sám. Zákon hovorí o tom, že poisťovňa môže časť nákladov na liečbu preplatiť. Zatiaľ nie je známe, za akých podmienok.

Platby za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti od 1. januára 2005

Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 720/2004 Z. z.

§ 38

Rozsah úhrady

- (1) Na základe verejného zdravotného poistenia sa plne alebo čiastočne uhrádzajú služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti⁴⁾ v ustanovenom týmto zákonom.
- (2) Služby podľa odseku 1 sa plne alebo čiastočne uhrádzajú z verejného zdravotného poistenia, len ak súvisia so zdravotnou starostlivosťou plne alebo čiastočne uhrádzanou na základe verejného zdravotného poistenia.

- (3) Ak sa poistencovi poskytuje zdravotná starostlivosť plne uhrádzaná alebo čiastočne uhrádzaná na základe verejného zdravotného poistenia, poistenec uhrádza, ak nie je oslobodený od úhrady podľa odseku 8,
- a) stravovanie a pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej starostlivosti za každý deň
 - 1. ústavnej starostlivosti, najviac však za 21 dní tej istej sústavnej starostlivosti u jedného poskytovateľa,
 - 2. ústavnej starostlivosti v liečebni ²²⁾ a v prírodných liečebných kúpeľoch ¹⁶⁾ bez ohľadu na dĺžku ústavnej starostlivosti,
 - b) spracúvanie údajov zistených pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti v elektronickej forme pri každej návšteve,
 - c) spracúvanie údajov zistených pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti v rámci lekárskej služby prvej pomoci a ústavnej pohotovostnej služby,
 - d) štatistické spracúvanie lekárskeho predpisu súvisiace s vydaním liekov alebo dietetických potravín predpísaných na jednom lekárskom predpise
 - e) štatistické spracúvanie lekárskeho poukazu súvisiace s vydaním zdravotníckych pomôcok predpísaných na jednom lekárskom poukaze,
 - f) pobyt sprievodcu v ústavnej starostlivosti,
 - g) dopravu
- (4) Na účely určenia úhrady za služby podľa odseku 3 písm. a) sa prvý deň a ž posledný deň ústavnej starostlivosti považujú len za jeden deň ústavnej starostlivosti.
- (5) Služby podľa odseku 3 sa uhrádzajú poskytovateľovi po ich poskytnutí v hotovosti, ak ide o služby súvisiace s poskytovaním ústavnej starostlivosti, pri prepustení z ústavnej starostlivosti alebo do desiatich dní po prepustení z ústavnej starostlivosti na účet poskytovateľa. Časť úhrady za služby podľa odseku 3 písm. c) a e) zodpovedajúca 25 % z celkovej výšky úhrady je príjmom poskytovateľa, ktorý poskytuje lekárenskú starostlivosť podľa osobitného predpisu ^{22a)} a účasť úhrady za služby podľa odseku 3 písm. d) a e) zodpovedajúca 75 % z celkovej výšky úhrady je príjmom zdravotnej poisťovne.

- (6) Ak sa ústavná starostlivosť predĺži pre organizačné alebo technické nedostatky na strane poskytovateľa, poistenec za takýto čas predĺženia neuhrádza služby podľa odseku 3 písmen a) až f).
- (7) Za poskytovanie ambulantnej starostlivosti podľa odseku 3 písm. c) sa na účely tohto zákona nepovažuje zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje člen konzília ²³⁾ počas ústavnej starostlivosti.
- (8) Od povinnosti úhrady
- a) podľa odseku 3 písm. a) je oslobodený poistenec
1. v prípade zdravotného stavu, pri ktorom možno uložiť povinné liečenie,
 2. s duševnou poruchou, ktorej povaha predstavuje riziko ohrozenia života a zdravia tohto poistenca alebo jeho okolia,
 3. tehotná žena prijatá do ústavnej starostlivosti v súvislosti s rizikovým tehotenstvom alebo pôrodom,
 4. do dovŕšenia troch rokov veku,
 5. v hmotnej núdzi, ktorý sa preukáže rozhodnutím úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dávke v hmotnej núdzi a príspevkoch k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu ²⁴⁾, a to od štvrtého dňa poskytovania tejto ústavnej starostlivosti,
 6. nositeľ ocenenia najmenej striebornej Jánskeho plakety,
 7. vojak povinnej vojenskej služby ²⁵⁾ alebo občan vykonávajúci civilnú službu, ²⁶⁾
- b) podľa odseku 3 písm. b) je oslobodený poistenec
1. pri preventívnej prehliadke,
 2. pri opakovanej návšteve toho istého lekára uskutočnenej do siedmich dní odo dňa návštevy, pri ktorej takéto služby u tohto lekára uhradil,
 3. do dovŕšenia jedného roka veku,
 4. s duševnou poruchou, ktorej povaha predstavuje riziko ohrozenia života a zdravia tohto poistenca alebo jeho okolia.
 5. nositeľ ocenenia najmenej striebornej Jánskeho plakety,
 6. vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu,
 7. pri vykonávaní vyšetrení predchádzajúcich bezpríspevkovému darovaniu krvi,
 8. zamestnaný zdravotnou poisťovňou na dispenzarizáciu, ¹⁰⁾

- c) podľa odseku 3 písm. c) je oslobodený vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu,
 - d) podľa odseku 5 písm. d) je oslobodený
 1. poistenec pri výdaji lieku predpísaného na výpise z lekárskeho predpisu,
 2. vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu,
 - e) podľa odseku 5 písm. e) je oslobodený poistenec, ktorý je držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ak pri výdaji zdravotníckej pomôcky preukáže, že má príslušným orgánom priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov podľa osobitného predpisu.²⁷⁾
 - f) podľa odseku 3 písm. f) je oslobodený poistenec do troch rokov veku pri prijatí do ústavnej starostlivosti a poistenec do 18 rokov veku pri prijatí do ústavnej starostlivosti na onkologickú liečbu, ak jeho sprievodcom je jeho zákonný zástupca alebo osoba, ktorej bol zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,²⁸⁾
 - g) podľa odseku 5 písm. g) je oslobodený
 1. poistenec zaradený do chronického dialyzačného programu alebo do transplantačného programu,
 2. poistenec, ktorému sa poskytuje onkologická liečba alebo kardi-ochirurgická liečba,
 3. poistenec s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
 4. poistenec, ktorému sa poskytuje pri ústavnej starostlivosti preprava medzi zdravotníckymi zariadeniami ústavnej starostlivosti alebo jedným poskytovateľom
- (9) Výšku úhrady poistenca za služby podľa odseku 3 ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.
- (10) Vypracovanie lekárskeho posudku a poskytnutie výpisu zo zdravotnej dokumentácie uhrádza fyzická osoba alebo právnická osoba, na ktorej vyžiadanie sa lekársky posudok vypracoval alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie poskytol.

⁴⁾ § 13 zákona č. 576/2004 Z. z.

¹⁰⁾ § 56 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z.

¹⁶⁾ § 11 ods. 1 písm. c) Zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²²⁾ § 11 ods. 2 písm. h) zákona č. 578/2004 Z. z.

^{22a)} § 34 ods. 2 zákona č. 140/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov

²³⁾ § 2 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z. z.

²⁴⁾ Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

²⁵⁾ § 10 Zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti v znení neskorších predpisov

²⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z.

o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, Zákona Slovenskej národnej rady č. 85/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších

predpisov a Zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

²⁷⁾ § 57 a 64 Zákona č. 195/1996 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov

²⁸⁾ § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka

Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 15. decembra 2004 o výške úhrady poistenca za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Vláda Slovenskej republiky podľa 536 ods. 9 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon“) nariaďuje:

§ 1

- (1) Pri poskytovaní ústavnej zdravotnej starostlivosti plne uhrádzanej alebo čiastočne uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia je výška úhrady poistenca za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „služby“) uvedené v 138 ods. 3 písm. a) zákona za každý deň, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. písm. a) zákona

- a) 50 Sk za stravovanie a pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti, najviac však za 21 dní tej istej ústavnej zdravotnej starostlivosti u jedného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti ak v písmene b) až e) nie je ustanovené inak,
 - b) 50 Sk za stravovanie a pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti v liečebni pre dlhodobo chorých bez ohľadu na dĺžku ústavnej zdravotnej,
 - c) 50 Sk za stravovanie a pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti i v prírodných liečebných kúpeľoch pri indikáciách zaradených v skupine A podľa § 57 ods. 3 zákona bez ohľadu na dĺžku ústavnej zdravotnej starostlivosti,
 - d) 150 Sk za stravovanie a štandardný pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej starostlivosti v prírodných liečivých kúpeľoch pri indikáciách zaradených v skupine B podľa § 7 ods. 3 zákona v I. a IV. kvartáli bez ohľadu na dĺžku ústavnej zdravotnej starostlivosti,
 - e) 220 Sk za stravovanie a štandardný pobyt na lôžku počas poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti v prírodných liečebných kúpeľoch pri indikáciách zaradených v skupine B podľa § 7 ods. 3 zákona v II. a III. kvartáli bez ohľadu na dĺžku ústavnej zdravotnej starostlivosti.
- (2) Za štandardný pobyt na lôžku sa považuje ubytovanie v jednej ubytovacej jednotke s najmenej dvoma posteľami a umiestnenie spoločného sociálneho zariadenia mimo tejto ubytovacej jednotky,
- (3) Pri poskytovaní ambulantnej zdravotnej starostlivosti je výška úhrady poistenca za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. b) zákona 20 Sk pri každej návšteve poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. b) zákona. Ak ide o návštevu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v súvislosti očkovaním, úhrada za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. b) sa neplatí, ak nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. b) zákona.
- (4) Pri poskytovaní ambulantnej zdravotnej starostlivosti v rámci lekárskej služby prvej pomoci a ústavnej pohotovostnej služby je výška úhrady poistenca za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. c) zákona 60 Sk pri každej návšteve poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. c) zákona. V prípade následnej hospitalizácie sa úhrada neplatí.

- (5) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pri vydaní liekov alebo dietetických potravín je výška úhrady poistenca za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. d) zákona 20 Sk, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. d) zákona.
- (6) Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pri vydaní zdravotníckych pomôcok je výška úhrady poistenca za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. e) zákona 20 Sk, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. e) zákona.
- (7) Ak si poistenec plne uhrádza zdravotnú starostlivosť úhrada za služby sa neplatí.
- (8) Pri poskytovaní ústavnej zdravotnej starostlivosti je výška úhrady poistenca za jeden deň pobytu sprievodcu za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. f) zákona 100 Sk, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. f) zákona.
- (9) Pri poskytovaní dopravy je výška úhrady poistenca za služby uvedené v § 38 ods. 3 písm. g) zákona 2 Sk za jeden kilometer jazdy, ak poistenec nie je oslobodený od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. g) zákona.

§ 2

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. januára 2005.

Mikuláš Dzurinda v .r.

Predseda vlády Slovenskej republiky

V ambulancii 20 Sk neplatí poistenec:

- 1. pri preventívnej prehliadke,
- 2. pri opakovanej návšteve toho istého lekára uskutočnenej do siedmich dní odo dňa návštevy, pri ktorej takéto služby u tohto lekára uhradil
- 3. do dovŕšenia jedného roku veku,
- 4. s duševnou poruchou, ktorej povaha predstavuje riziko ohrozenia života a zdravia tohto poistenca alebo jeho okolia,
- 5. nositeľ ocenenia a najmenej striebornej Jánskeho plakety,
- 6. vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu,
- 7. pri vykonávaní vyšetrení predchádzajúcich bezpríspevkovému darovaniu krvi,
- 8. zaradený zdravotnou poisťovňou na dispenzarizáciu

V nemocnici 50 Sk neplatí poistenec:

- ☐ prípade zdravotného stavu, pri ktorom možno uložiť povinné liečenie (patria sem niektoré nákazlivé infekčné choroby, dermatovenerologické a psychiatrické ochorenia),
- ☐ s duševnou poruchou, ktorej povaha predstavuje riziko ohrozenia života a zdravia tohto poistenca osoby alebo jeho okolia (rozhodnutie vydáva psychiater),
- ☐ tehotná žena prijatá do ústavnej starostlivosti v súvislosti s rizikovým tehotenstvom alebo pôrodom,
- ☐ do dovŕšenia troch rokov veku,
- ☐ v hmotnej núdzi, ktorý sa preukáže rozhodnutím úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o dávke v hmotnej núdzi a príspevkoch k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu, a to od štvrtého dňa poskytovania tej istej ústavnej starostlivosti,
- ☐ poistenec ocenený najmenej striebornou Janského plakitou,
- ☐ vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu.

V lekárni za recept na lieky alebo dietetické potraviny

20 Sk neplatí:

1. poistenec pri výdaji lieku predpísaného na výpise z lekárskeho predpisu (výpis z receptu vydá pacientovi lekár, ak na jednom recepte boli dva druhy liekov, z ktorých jeden lekár nemá),
2. vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu,
3. osoby, ktoré si na lekárske predpis vyberajú len také lieky a pomôcky, ktoré sú plne hradené pacientom. Sú to lieky, na ktoré poisťovňa neprišpieva. Patria sem napríklad antikoncepcné tabletky, ktoré síce musí predpísať lekár, ale pacientka si ich v plnej výške platí sama.

V lekárni za recept na zdravotnícke pomôcky 20 Sk neplatí:

Poistenec, ktorý je držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ak pri výdaji zdravotníckej pomôcky preukáže, že má príslušným orgánom priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov podľa osobitného predpisu.

Lekár má povinnosť informovať pacientov o výške úhrady za navrhovaný liek, o možnosti jeho náhrady generickým liekom a o výške úhrady za

náhradné generické lieky. Ak si pacient vyberie generický liek, lekár to vyznačí na druhú stranu lekárskeho predpisu poznámkou „Požiadavka poistenca vydať náhradný generický liek. Poistenec poznámku potvrdí podpisom, lekár pečiatkou, dátumom a vlastnoručným podpisom.

Ak lekár považuje predpísanie generického lieku z medicínskeho hľadiska za nevhodné, na druhej strane predpisu vyznačí poznámku „Zákaz vydať náhradný generický liek. Poznámku autorizuje pečiatkou, dátumom a vlastnoručným podpisom.

Lekárnik na požiadanie pacienta informuje o výške úhrady za predpísaný liek a o výške úhrady za náhradné generické lieky. Lekárnik môže vydať náhradný generický liek, ak je na druhej strane predpisu vyznačená poznámka „Požiadavka poistenca vydať náhradný generický liek".

Platbu na pohotovosti 60 5k neplatí

vojak povinnej vojenskej služby alebo občan vykonávajúci civilnú službu.

V sanitke dopravnej zdravotnej služby neplatia:

1. poistenec zaradený do chronického dialyzačného programu alebo do transplantačného programu,
2. poistenec, ktorému sa poskytuje onkologická liečba alebo kardiochirurgická a liečba
3. poistenec s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom (potvrdenie o odkázanosti na individuálnu prepravu vydáva príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny),
4. poistenec, ktorému sa poskytuje pri ústavnej starostlivosti preprava medzi zdravotníckymi zariadeniami ústavnej starostlivosti objednaná poskytovateľom

Za pobyt sprievodcu v ústavnej starostlivosti neplatí poistenec:

1. do troch rokov veku prijatý do ústavnej starostlivosti,
2. do 18 rokov veku prijatý do ústavnej starostlivosti na onkologickú liečbu, ak jeho sprievodcom je jeho zákonný zástupca alebo osoba, ktorej bol zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,

Zmeny v poplatkoch začiatkom roku 2005:

Proti poplatkom, ktoré zaviedla reforma zdravotníctva, protestovali organizácie, zastupujúce zdravotne postihnutých občanov. Minister Zajac nakoniec tlaku ustúpil a o polovicu znížil len jediný poplatok - za recept. Ten sa mení od marca. Súčasne povedal, že ak lekár takýchto pacientov zaradí do dispenzára, nemusia hradiť ani 20,- Sk v ambulancii. Zaradenie do dispenzára musí schváliť zdravotná poisťovňa (zatiaľ to nie je schválené).

V skupine poplatkov sú zdravotne postihnutí oslobodení od poplatku za dopravu do nemocnice alebo medzi zdravotníckymi zaradeniami, ale iba v tom prípade, ak sú odkázaní na prepravu autom. Neplatia ani 20 korún za poukaz na výdaj zdravotníckej pomôcky.

Zhrnutie: Koľko platia držitelia ZŤP

Od januára

- ambulancia 20 Sk
- deň v nemocnici 50 Sk
- deň v kúpeľoch od 50 do 220 Sk
- pohotovosť 60 Sk

Od marca

- recept 10 Sk

Čo neplatia

- dopravu
- 20 k za výdaj zdravotníckej pomôcky

CENY PRE SAMOPLATCOV V ROKU 2005 V SLOVENSKÝCH LIEČEBNÝCH KÚPEĽOCH A.S., TRENČIANSKE TEPLICE

Ceny sú uvedené v Sk a zahŕňajú:

- plnú penziu, ubytovanie a liečebné procedúry podľa predpisu kúpeľného lekára,
- zľava pre klientov, ktorí sa preukážu preukazom zmluvnej zdravotnej poisťovne SR

Liečebný dom	Kat.	Akciové ceny		HL. sezóna		Mimosezóna	
		2.1. – 31.3.		1.5. – 31.10.	1.4. – 30.5.	1.11. – 31.12.	
		1-post.	2-post	1-post.	2-post	1-post.	2-post
Krym	I*	1 220	970	1 390	1 140	1 275	1 025
Krym	I.	1 080	830	1 230	980	1 130	880
PAX	I*	1 040	890	1 200	1 050	1 095	945
Mineral, Vlára, Atlantis, Viktória	II.A			1 035	945	940	850
Pramenný dvor, Esplanade, Viktória II.				900	840	815	755
Tri srdcia, Eskulap	III.			775	735	775	735

Vysvetlivky: I* – pri LD Krym izba s rekonštr. kúpeľňou/sprcha+balkón

I. – pri LD Krym izba bez balkóna

I* – pri LD Pax rekonštr. izba

Stornopoplatky objednaných pobytov:

do 28 dní pred nástupom	1,5 % z celkovej ceny
menej ako 28 dní	5 % z celkovej ceny
menej ako 21 dní	10 % z celkovej ceny
menej ako 15 dní	20 % z celkovej ceny
bez oznámenia stoma	30 % z celkovej ceny

Indikácie:

- Reumatické ochorenia – degeneratívne a zápalové (artrózy, artritída, Bechterevova choroba, svalový a mimokĺbový reumatizmus)
- Ochorenia chrbtice
- Neuralgie
- Stavby po operáciách a úrazoch pohybového aparátu
- Sklerosis multiplex

Kontakt: Slovenské liečebné kúpele, a.s.
Odd. marketingu, 914 51 Trenčianske Teplice
Tel.: 032-6552 288, fax: 032-6552 960
E-mail: obchod@slktn.sk, www.slktn.sk

BOLESTI HLAVY

Bolesti hlavy má aspoň občas takmer každý. Je to jeden z vôbec najčastejších dôvodov návštev lekára. Bolesti hlavy môžu signalizovať prítomnosť celkovej závažnej choroby, ale aj samy osebe predstavujú pre každého postihnutého osobnú, psychickú aj sociálnu záťaž, zhoršenie kvality života i finančné náklady, resp. straty.

Základom diagnózy je dôkladné vyšetrenie. Ale niekedy je stanovenie diagnózy sťažené tým, že pacient udáva rôzne typy bolestí. V takom prípade je vhodné zaviesť si denník, do ktorého si bude pacient zapisovať povahu a trvanie bolesti, okolnosti ich výskytu a použité lieky. Varovným signálom je náhla zmena charakteru bolestí. Odporúča sa vyšetrenie krvného tlaku, krátke neurologické vyšetrenie a vyšetrenie očného pozadia. Prístrojové vyšetrenie (zobrazovacie techniky) hlavy je účelné, len keď je podozrenie na inú základnú chorobu - inak prinesie len málo užitočných informácií.

Medzinárodná spoločnosť pre bolesti hlavy vypracovala klasifikáciu bolestí hlavy, ktorá rozlišuje 13 základných typov a množstvo ďalších subtypov. Ale v praxi sa najčastejšie stretávame s tromi základnými typmi: migrenóznymi, tenznými a klastrovými bolesťami hlavy, a s jedným typom sekundárnej bolesti - pri predávkovaní liekmi.

Migréna je častá porucha, ktorá postihuje asi 2–15 % svetovej populácie. Vyskytuje sa častejšie u ľudí v produktívnom veku a 3-krát častejšie u žien ako u mužov. Odhaduje sa, že v Európe sa každý rok vinou migrény stratí až 100 miliónov pracovných a školských dní.

Migréna patrí k primárnym bolestiam hlavy. Dôkazy o jej genetickom základe stále pribúdajú. Migréna sa už nepovažuje za primárne cievnu poruchu. Jej patogenéza je daná aktiváciou trigemino-vaskulárneho systému mechanizmom, ktorý pravdepodobne vychádza z mozgového kmeňa a vyvoláva uvoľnenie algických prezápalových látok, rozšírenie ciev a únik plazmy z ciev. Nejasným ostáva, prečo sa tieto pochody periodicky opakujú a prečo dochádza k ich spontánnemu ukončeniu. Dospelí pacienti s migrénou uvádzajú niekoľko príznakov: stredne závažná až silná bolesť, ktorá môže byť **jednos-**
tranná, trvá niekoľko hodín alebo 2–3 dni, je zosilnená pri bežnej činnosti, je sprevádzaná **nevoľnosťou**, niekedy aj **zvracaním**, **neznášanlivosťou svetla** a **zvuku**. Záchvaty sa vracajú v priemere raz za mesiac - ale intervaly môžu trvať od jedného týždňa do jedného roka. Pre stanovenie diagnózy je najvýznamnejší údaj o prítomnosti nevoľnosti.

Asi tretina ľudí trpiacich migrénami má pred záchvatom auru: jednos-
trannú porucha videnia, prípadne (menej často) jednostranné parestézie na
ramenách, rukách alebo tvári, ktoré trvajú 10–60 minút. Očná aura sa najmä
u starších ľudí môže vyskytovať izolovane, teda bez záchvatu bolestí hlavy.

Tenzné bolesti („normálne bolesti hlavy“) sú slabšie, ale o to častejšie (až
80 % všetkých bolestí hlavy) ako migrenózne. Môžu tiež prichádzať v záchva-
toch, ktoré obvykle trvajú niekoľko hodín, a ich frekvencia kolíše v širokom
rozmedzí. Pacienti niekedy bolesť popisujú ako **tlak** (obruč okolo hlavy),
ktorý sa niekedy šíri od krku. Nie sú sprevádzané typickými príznakmi mig-
rény.

Za chronické sa považujú tenzné bolesti, ktoré trvajú viac ako 15 dní v me-
siaci, prípadne sa denne vracajú. Trpí nimi asi 2–3 % dospelých ľudí. Môžu
súvisieť so stresom alebo s funkčnými alebo štrukturálnymi poruchami sva-
lov v oblasti krku a hlavy. Rôzne príčinné faktory sa môžu kombinovať.

Klastrová bolesť hlavy výrazne znepríjemňuje život asi jednému z tisíc
mužov a jednej zo šesťtisíc žien, väčšinou po 20. roku života; mnohí sú faj-
čiari. Ide o prísne **jednostrannú**, vždy na tej istej strane sa vyskytujúcu bolesť
značnej intenzity, s maximom okolo očí. Záchvaty bolestí trvajú v typických
prípadoch 6–12 týždňov a objavujú sa raz za rok alebo raz za dva roky. Silná
bolesť prichádza raz i niekoľkokrát denne, najčastejšie v noci. Pacient ne-
môže vydržať v posteli, chodí po byte (často ho aj opúšťa), stláča si hlavu,
alebo sa bije do hlavy, búši s ňou o stenu alebo o podlahu, plače, kričí.
Prudká bolesť trvá 30–60 minút. U žien je častý aj atypický priebeh. Chro-
nická forma je vzácnejšia. Nedochádza pri nej k opakovaniu, pacient stále
pocituje miernu bolesť, po ktorej nasledujú záchvaty intenzívnej bolesti. Taký
stav môže trvať aj 30 rokov.

Bolesť hlavy z predávkovania liekmi: tieto bolesti, najčastejšie vyvolané
práve liekmi proti bolesti hlavy, sa vyskytujú asi u 5 % populácie. Môže ísť
o ktorýkoľvek z užívaných prípravkov, vrátane nesteroidných antiflogistík,
analgetík, ergotamínov alebo triptánov. Ženy trpia týmto syndrómom 5-krát
častejšie ako muži, vyskytuje sa tiež u detí.

Nie je celkom jasné, aký je prístupný limit užívania týchto liekov (t. j. z hľa-
diska vyvolania bolesti hlavy). Horšie je ale denné užívanie nízkych dávok.
Ako užívanie vyšších dávok raz za týždeň. Zdá sa, že najdôležitejším faktorom
je „**preventívne**“ užívanie analgetík v obave pred bolesťou, ktorá má len
prísť. Tieto bolesti sa neobjavujú, keď sú analgetiká aj keď dlhodobo užívané

pre iné bolesti, napr. bolesti chrbtice. Bolesti sa často objavujú, alebo sú vôbec najhoršie, hneď ráno po prebudení a zvyšujú sa fyzickou námahou. Len zriedka sú sprevádzané nevoľnosťou alebo zvracaním.

Pozor na voľnopredajné liečivá, ktorých zloženie si pacienti často vôbec neuvedomujú. Aj v tomto prípade môže pomôcť zavedenie denníka. Prieskumy ukázali, že množstvo analgetík, ktoré si človek sám ordinujú, je neuveriteľné: v jednej zo štúdií bol priemer 35 tabliet šiestich rôznych prípravkov za týždeň. Skôr alebo neskôr takýto pacient príde k lekárovi, pretože chce, aby mu predpísal „niečo silnejšie“.

Diagnóza bolesti hlavy z predávkovania je potvrdená, ak po vysadení liekov bolesti prestanú.

Príčiny bolestí, ktoré nesmú byť opomenuté: bolesti môžu sprevádzať niektoré vážne celkové ochorenia. Ak sú takéto pochybnosti, treba vylúčiť predovšetkým mozgový nádor, meningitídu, krvácanie do mozgových obalov, zápal ciev v mozgu, glaukóm, zvýšený vnútro mozgový tlak a subakútnu otravu oxidom uhoľnatým.

PRINCÍPY LIEČBY

Väčšina bolestí hlavy sa dá najlepšie liečiť v primárnej starostlivosti.

Migrénu veľa ľudí zvláda samo, pomocou voľnopredajných liekov. U iných je však zvládnutie migrény náročné. Prvým krokom je správna diagnóza a vysvetlenie povahy choroby pacientovi. V mnohých prípadoch sa podarí identifikovať vyvolávajúci podnet (stres, depresia, obavy, menštruácia, menopauza, poranenie hlavy alebo krku), ktorému sa dá aspoň čiastočne vyhýbať. Ale násilné zmeny spôsobu života môžu samy o sebe pôsobiť nepriaznivo. Pokiaľ ide o lieky, žiadny z nich nezaberá spoľahlivo u každého pacienta. Účinné môžu byť jednoduché analgetiká (Aspirín 900 mg, Paracetamol 1000 mg alebo Ibuprofen 400 mg). Vhodné je doplniť ich prokinetickým antiemetikom — Metoklopramidom 10 mg alebo Domperidonom 20 mg, ktoré zvyšujú účinnosť analgetík tým, že urýchľujú vyprázdňovanie žalúdka a pôsobia proti nevoľnosti. Ak táto liečba nestačí, možno podať Diklofenak 100 mg a Domperidon 50 mg.

Pri triptanoch sa účinnosť jednotlivých prípravkov medzi pacientmi líši, preto je vhodné vyskúšať viac možností. Spravidla sa začína Sumatriptanom 50 mg alebo Zolmitriptanom 2,5 mg. Pri potrebe vyššieho účinku sa volí napr.

Rizatriptan 10 mg, Sumatriptan 100 mg, Zolmitriptan 5 mg, prípadne Sumatriptan 20 mg v nosnom spreji. Ak je hlavnou požiadavkou rýchlosť alebo zvracanie bráni užitiu lieku ústami, podáva sa Sumatriptan 6 mg injekčne.

Pokiaľ nie je kontrola akútnych príznakov uspokojivá, dopĺňa sa liečba profylaktickými liekmi ako beta-blokátory (napr. Propranololom 80–320 mg denne), valproátom sodným 0,6–2,5 g denne, Amitriptylínom 50–150 mg na noc, pri migréne súvisiacej s menštruáciou napr. transdermálny estrogén (náplasť 100 mg 2× týždenne) alebo Estradiol gél 1,5 mg denne počas 3–7 dní pred menštruáciou. Niektoré kombinované perorálne kontraceptíva môžu byť účinné, no nie sú vhodné pri migréne s aurou.

Tenznú bolesť si väčšina pacientov lieči sama, ale ak sa vyskytuje často, i(a lieky prestávajú byť účinné), obvykle sa obracajú na lekára. **Tenzná bolesť často súvisí so sedavým spôsobom života a môže sa jej zbaviť cvičením.** Inokedy je hlavným faktorom **stres** alebo **muskuloskeletálne poruchy**. Chronická tenzná bolesť môže byť sprevádzaná depresiou, ktorá znižuje účinnosť liečby, pokiaľ sama nie je liečená. Ak sa podarí odstrániť základný spúšťač, postačujú bežné analgetiká. Pri chronickej bolesti je vhodné odoslanie do špecializovaného centra pre liečbu bolesti.

Klastrová bolesť nebýva v primárnej starostlivosti častá, preto môže byť diagnostikovaná až po rokoch — čo je tragické, pretože bolesti sú síce extrémne, ale liečiteľné. Liečba je úlohou špecialistu a pacient by mal byť odoslaný okamžite po objavení záchvatov.

Bolesť z predávkovania liekmi — ideálna je prevencia, teda dôkladné poučenie pacienta. Ak už bolesť existuje, prvým krokom je vysadenie lieku považovaného za príčinu. Je to však spojené s prechodným zhoršením bolesti, niekedy aj nevoľnosťou, vracaním a poruchami spánku. Pacient musí byť upozornený na priebeh. Stav sa väčšinou zlepší do dvoch týždňov, ale mnohí pacienti potrebujú dlhodobú starostlivosť — opakované bolesti sa v priebehu 5 rokov vracajú asi u 40 % pacientov.

Diagnóza bolesti hlavy väčšinou nevyžaduje špeciálnu neurologickú kvalifikáciu ani zložité vyšetrenia — je to denná práca praktického lekára, preto pri pochybnostiach by naše prvé kroky mali viesť do jeho ambulancie.

Spracovala: MUDr. Z. Baranová

PRÍJMY Z DANE Z PRÍJMOV

V predchádzajúcom čísle Informátora sme vás informovali, že suma, ktorá sme získali za 2% z dane z príjmov bola 237 658 Sk. Žiaľ, naša radosť bola predčasná. Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky koncom roka nás upozornilo, že omylom nám bola poukázaná suma 57 053 Sk. Táto čiastka patrila občianskemu združeniu „Slovenská spoločnosť pre katatýmne imaginatívnu psychotherapiu“ a daňový úrad ju omylom poslal na náš účet. Samozrejme, že sme túto čiastku spätne poukázali uvedenému občianskemu združeniu. V konečnom dôsledku sme v roku 2004 180 605 Sk.

Približne polovicu týchto prostriedkov sme použili na SRK v Chemese na Šírave. O celkovom použití vás budeme informovať koncom roka, kedy nám vyplýva aj povinnosť uverejnenia použitia týchto prostriedkov v Obchodnom vestníku.

Rada Asociácie polio v SR

Zasadnutie zakladajúceho valného zhromaždenia Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím dňa 23. novembra 2004

Zakladajúce Valné zhromaždenie viedol Dr. B. Mamojka, člen prípravného výboru. V úvode oboznámil prítomných so Stanovami NROZP, ktoré boli Valným zhromaždením schválené a sekretariát NROZP ich predložil na registráciu MV SR

V ďalšom bode programu členka prípravného výboru Ing. Vrábľová podala informáciu o zakladajúcich organizáciách NROZP. Delegáti zvolili členov Predsedníctva NROZP:

B. Mamojka, A. Reháková, I. Sýkora, V. Guten, p. Krajčovič, L. Ferko, V. Franko, M. Orgonášová a p. Duračinská.

Za predsedu NROZP bol zvolený Dr. B. Mamojka, za podpredsedov A Reháková a L. Sýkora.

Za generálnu tajomníčku bola menovaná Ing. M. Vrábľová, Do výkonného výboru NROZP v zmysle Stanov postúpili predseda a dvaja podpredsedovia a ďalší členovia boli zvolení: pp. Ferko, Franko, Krajčovič a Duračinská.

Rezolúcia Valného zhromaždenia NROZP

Valné zhromaždenie Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SK sa zaoberalo mimoriadne závažnou situáciou zdravotne postihnutých občanov v oblasti zdravotníckej a sociálnej starostlivosti, ako aj organizácií týchto občanov a prijalo tieto stanoviská, medzi ktoré zaradilo už aj publikované stanoviská predsedníctva NROZP z 28.4.2004, s ktorými sa plne stotožňuje:

❑ Víťame, že rezort zdravotníctva za začal zaoberať ľuďmi, ktorí potrebujú sústavnú a dlhodobú ošetrovateľskú starostlivosť. Považujeme však za nesystémové presunutie kompletnej starostlivosti o občanov a ťažkým zdravotným postihnutím z rezortu sociálnych vecí do rezortu zdravotníctva.

Nie všetci občania s takým zdravotným postihnutím potrebujú sústavnú ošetrovateľskú službu, väčšina z nich nie sú chorí, len tí, lebo naša spoločnosť nepočíta dostatočne s existujúcou variabilitou obyvateľstva. Títo občania potrebujú riešiť sociálne dôsledky svojho zdravotného postihnutia. Ich zdravotný stav je už obvykle stabilizovaný a lekársku starostlivosť potrebujú len počas choroby tak, ako bežný občan.

Problémy zdravotne postihnutých občanov by sa nemali riešiť presunom kompetencií medzi jednotlivými ministerstvami a znefunkčnením už osvedčených systémov, ale mali by sa využiť existujúce odborné kapacity rezortu sociálnych vecí. Podľa našich a zahraničných skúseností prílišné preferovanie potreby zdravotníckej starostlivosti potláča sociálno-poradenské a sociálno-rehabilitačné aktivity, ktoré majú motivačnú a aktivizačnú funkciu.

Aktivizácia vlastných síl a schopností občanov na prekonávanie dôsledkov ich zdravotného postihnutia je základným princípom moderného sociálneho systému a právom každého občana. Tento princíp nepopiera nárok na ošetrovateľskú starostlivosť pre občanov, ktorí ju potrebujú. Preto považujeme pôvodný zámer rozdeliť zákon o sociálnej pomoci na niekoľko užšie špecializovaných zákonov za vhodnejšie riešenie pre ťažko zdravotne postihnutých občanov, pričom sa nevylučuje vznik ďalšieho zákona potrebného na zabezpečenie dlhodobej ošetrovateľskej starostlivosti.

❑ V súčasnosti prebiehajúca reforma zdravotníctva je sociálne neúnosná pre zdravotne postihnutých, chronicky chorých a starších občanov zavedením a ďalším zvyšovaním platieb za služby, výkony a lieky.

Ďalšie obavy občanov vyvoláva zámer transformovať zdravotné poisťovne na akciové spoločnosti. Cieľom akciovej spoločnosti je tvorba zisku a vynakladanie

jej finančných prostriedkov je podriadené tomuto cieľu. Snaha o usmerňovanie zdravotných poisťovní v záujme vyváženého financovania zdravotníckej starostlivosti popiera princípy trhovej ekonomiky. Navyiac, občania budú musieť platiť zákonné zdravotné poistenie súkromným spoločnostiam, ktorých hospodárenie nemôžu oni sami ani štát kontrolovať.

Z uvedených dôvodov Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR neodporúča realizáciu tejto transformácie a obracia sa na poslancov Národnej rady SR, aby predložené návrhy neschválili

Súčasný spôsob finančnej podpory organizácii občanov so zdravotným postihnutím zo strany štátu prostredníctvom projektového financovania a najmä jeho aktuálna realizácia pôsobia likvidačne na tieto organizácie. Vzhľadom na už druhý rok sa opakujúce oneskorenie prijímania projektov, ich posudzovania a z toho vyplývajúceho neskorého prevodu pridelených finančných prostriedkov (v júli 2005 a v roku 2004 druhá polovica mája) musia tieto organizácie drasticky obmedzovať svoju činnosť, prepúšťať pracovníkov, vrátane draho zaškolených odborníkov. Už prestali vychádzať aj špeciálne časopisy pre nevidiacich, nepočujúcich a pre občanov s mentálnym postihnutím prinášajúce pre nich dôležité informácie vo formátoch zodpovedajúcich možnostiam ich vnímania.

Vznik a činnosť týchto organizácií nie sú primárne vyvolané potrebou rozvoja a realizácie skupinových záujmov tak, ako je to u väčšiny iných občianskych združení, ale aj existenciou bariér vo všetkých oblastiach života vyvolaných prístupom spoločenského a stavom fyzického prostredia vo vzťahu k občanom so zdravotným postihnutím, ktoré nerešpektujú rôznorodosť ich schopností a možností. Základnou úlohou organizácií občanov so zdravotným postihnutím je pomoc pri prekonávaní týchto bariér, presadzovanie opatrení na ich odstraňovanie a na predchádzanie ich vzniku a monitorovanie implementácie a dopadov prijímaných opatrení na občanov so zdravotným postihnutím. Preto je pre tieto organizácie potrebné zabezpečiť systematickejšiu a spoľahlivejšiu finančnú podporu tak, aby mohli vykonávať plynulo po celý rok svoju činnosť zameranú na obhajobu a podporu záujmov ohrozenej skupiny zdravotne postihnutých občanov.

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR sa obracia na kompetentné štátne orgány so žiadosťou, aby pomohli urýchlene riešiť aktuálnu kritickú existenčnú situáciu organizácií občanov so zdravotným postihnutím a aby pristúpili k vytvoreniu modelu ich dlhodobej finančnej podpory.

V Bratislave 5. mája 2004

DO POZORNOSTI VŠETKÝM ČLENOM

Oznamujeme členskej základni, že na rok 2005 nemáme zabezpečený osobitný termín pre našich členov v zariadení Relax Štúrovo. Upozorňujeme tých členov, ktorí by mali záujem o pobyt v termíne od mája do októbra 2005, aby napísali žiadosť priamo správcovi zariadenia pánovi Františkovi Demovi. Nezabudnite uviesť aj spätný telefonicky kontakt. Žiadosti posielajte na adresu: SRK Relax-SZTP, Vajanského 18, 943 01 Štúrovo.

V priebehu uvedeného obdobia sa vyskytnú, že niektorá základná organizácia neobsadí všetky miesta. V tom prípade Vás bude pán Demo kontaktovať, či máte záujem.

Rovnako chceme upozorniť členov, že rekreačné zariadenie na Liptovskej Mare je taktiež k dispozícii členom (písali sme o ňom v jednom z predchádzajúcich čísiel Informátora). V tomto domčeku je jedna troj- a jedna štvorposteľová izba, každá má svoju kuchynku. Žiadosti o rekreačný pobyt treba tiež posielat pánovi Demovi do Štúrova.

AGENTÚRA, KTORÁ NÁM POMÁHA

V decembri roku 2004 začala činnosť nová agentúra podporovaného zamestnania - Agentúra Hanka. Hlavnou aktivitou agentúry je sprostredkovanie zamestnania pre občanov so zdravotným postihnutím. Ako hovorí vedúci agentúry, Andrej Mannom, vybudoval sa tím odborníkov vďaka ktorému sa poskytujú personálne služby na profesionálnej úrovni. Okrem sprostredkovania zamestnania a vybavovania príspevkov pre zamestnávateľov, poskytuje agentúra aj právne poradenstvo v oblasti zamestnávania hendikepovaných občanov, ďalej sprostredkovanie osobných asistentov pre ľudí s ŤŽP/S a pomoc občanom so zdravotným postihnutím pri úradnom vybavení kompenzačných príspevkov. Na internetovej stránke sa spúšťa informačný portál, kde nájdete akcie a podujatia partnerských organizácií, novinové články a programy rozhlasu a televízie s tematikou zamestnávania zdravotne postihnutých osôb. Agentúra Hanka zatiaľ poskytuje svoje služby iba na území mesta Bratislavy, ale v budúcnosti plánuje rozšíriť svoje aktivity do viacerých miest Slovenska.

Hanka - agentúra podporovaného zamestnávania pomáha občanom so zdravotným postihnutím pri ich návrate do pracovného a spoločenského života

- ☐ sprostredkovanie práce pre občanov so zdravotným postihnutím,
- ☐ poradenské služby zdarma pre osoby so zdravotným postihnutím, aj pre zamestnávateľov
- ☐ sprostredkovanie osobných asistentov pre osoby ŤZP/S
- ☐ pomoc občanom so zdravotným postihnutím pri úradnom vybavovaní príspevkov pre zamestnanca
- ☐ právna poradňa pre osoby so zdravotným postihnutím, malý informačný portál s podujatiami partnerských organizácií, novinovými článkami a pod.

Kontakt: Agentúra Hanka

Tel.: 02/6381 1867, 0905/914 684, 0903/967 239

info@agenturahanka.sk www.agenturahanka.sk

Spracované na základe informácií v TP+TP č. 4/2004

***Venujme tichú spomienku tým,
ktorí nás opustili:***

***Július Krajčovič, Ludanice
Mária Digaňová, Žilina
Miloš Málek, Stará Turá
Margita Kaduková, Trenčín***

Listy od našich členov:

Pobyť v Relaxe Štúrovo

Túžba po vode, plávaní a slniečku sa naplnila. Množstvo bazénov s nádhernou modrastou vodou, krytý bazén aj vo večerných hodinách so sedačkou. Na ubytovni sa stretávame s našimi členmi z Asociácie polio, niektorí sú už tu opakovane. Malé mestečko so svojou históriou, novým Mostom Márie Valérie cez Dunaj s dominantnou bazilikou na druhom brehu v Ostrihome - to všetko nás milo víta. Všetko je pre nás zaujímavé, nečakané množstvo zahraničných turistov, možnosť prechodu do Maďarska len cez most - vidieť, že niektorí sme tu prvýkrát. Opačným smerom k mestu sa dostávame k pamätníku Ruského cintorína s veľkou sochou matky s obrovským hromadným hrobom pri desiatkach tabuliek s menami padlých vojakov II. svetovej vojny.

Bolo práve 60. výročie, keď práve toto bojisko uvoľnilo cestu v roku 1945 na oslobodenie Bratislavy. Spomienkové miesto sa nedalo obísť, ale vráťme sa k realite. Ešte poslednýkrát na kúpalisko, keď sme cestou späť poriadne zmokli, nepomohli ani dáždnyky, lebo ich ohýbal silný vietor. Môj elektrický vozík však všetko zvládol až do cieľa. Večer rozlúčka s priateľmi a na druhý deň k domovu – my k Úľanom. Ideme smerom k Dunajskej Strede, od Štúrova

nás sprevádza Dunaj, akoby sa hral na schovávačku. Stuha rovinou cez Zlatnú na Ostrove, okolo malebného motorestu s rybníkom a labuťami.

Ani prvý ani posledný upršaný deň nič nezmenil na našej nálade a peknom pobyte. Fotografovali Janko s Milanom.

Spokojná Lidka z Veľkých Úľan

Moje milé dievčatá,

Chcela by som sa touto cestou zo srdca poďakovať priateľke Irenke Kováčovej zo Spišskej Novej Vsi a ďalej Ruženke, Zuzanke a Matike, od ktorých každoročne dostávam spoločne podpísaný milý pozdrav z pobytu na Šírave. Vždy sa veľmi poteším tejto milej pozornosti a v duchu som tam, medzi vami, keď sa už osobne takýchto vzácných stretnutí zúčastňovať nemôžem z dôvodu zhodujúceho sa zdravotného stavu.

Prajem Vám a všetkým členom AP pri udržiavanom zdraví všetko najlepšie a veľa krásnych stretnutí s milými spomienkami.

Vaša Elena Dodoková Trenčianske Teplice

JUBILANTI 2005

Všetkým našim jubilantom želáme
veľa zdravia a pohody do ďalších rokov!

35 rokov

24. 11. Tatiana Antošovská

Bratislava

40 rokov

7. 8. Jana Táborecká

Martin

45 rokov

27. 6. Emília Gregová

Krásno nad Kysucou

50 rokov

26. 1. JUDr. Eva Borovičková

Košice

31. 1. Ján Havetta

Veľké Vozokany

29. 3. Alojz Stehel

Krásno nad Kysucou

1. 5. JUDr. Marta Dlabalová

Košické Olšany

7. 6. RNDr. Jarmila Neklapílová

Vsetín

8. 6. Ladislav Pukk

Nové Zámky

11. 6. Anna Feriancová

Žiar nad Hronom

13. 6. RNDr. Ján Bezecný, CSs.

Dubnica nad Váhom

20. 7. Ladislav Ivan

a Janka Pribulová

Malčice

3. 8. Mgr. Mária Mruzková

Ostrava – Poruba

12. 8. Janka Šebianová

Zvolen

31. 8. Marta Vaneková

Bratislava

19. 9. Marta Gurská

Pružináš

12. 10. Ing. Marcela Gašová

Bratislava

22. 10. Marta Hrušková

Martin

17. 11. Ing. Miroslav Bréda

Budkovce

55 rokov

11. 1. Miroslav Urík

Bratislava

10. 2. Ing. Ivan Igaz

Bratislava

14. 3. Monika Papová

Tvrdošovce

17. 6. Helena Kriváková

Soľ

8. 8. Jozef Kalfas

Prievidza

12. 8. Štefan Bartko

Levoča

14. 8. Anton Mažec

Jarok

18. 8. Mária Jurkovičová

Bratislava

22. 8. Alžbeta Horváthová

Mýtne Ludany

2. 9. Tibor Bánk

Košice

11. 9. Anna Masláková

Podvysoká

6. 10. Monika Slezáková

Stupava

23. 10. Anna Jurašková

Košice – Šaca

60 rokov

22. 12. PhDr. Štefan Grajcár
 3. 1. Alois Mozga
 27. 5. Anton Mrázek
 19. 6. Hedviga Cesnaková
 10. 8. Valéria Mišlanová
 15. 8. Emil Dovalovský
 3. 9. Juraj Kristof
 18. 9. Františka Púchla
 20. 11. Matej Homza
 12. 12. MUDr. Irena Olekšáková
 19. 12. Štefan Konrádek

Bratislava
 Smnižany
 Trenčín
 Košice
 Sobrance
 Sládkovičovo
 Košice
 Dolné Orešany
 Michalovce
 Štôla
 Bratislava

65 rokov

3. 1. Anton Gajdoš
 4. 2. Verona Bachledová
 20. 2. Irena Kováčová
 23. 3. Anna Chochúľová
 29. 3. Eduard Šúry
 3. 4. Ján Janák
 22. 4. Ing. Aurélia Pobežalová
 27. 4. Estera Gondášová
 9. 5. Ing. František Kán
 14. 5. Lenka Časlavská
 23. 5. Alojz Repak
 17. 6. Viera Havlíková
 4. 7. Oľga Képesová
 5. 7. Mária Rovňáková
 10. 8. Emil Švajda
 12. 8. Blažena Petráňová
 24. 9. Štefan Regás
 9. 10. Rozália Rusnáková
 16. 10. Alžbeta Stahonová

Vrbové
 Zvolen
 Spišská Nová Ves
 Cífer
 Sereď
 Trnava
 Bratislava
 Banská Bystrica
 Bratislava
 Rožňava
 Čadca
 Brezno
 Košice
 Sobrance
 Nové Zámky
 Slovenské Pravno
 Semerovo
 Považská Bystrica
 Rožňava
 Jablonec

70 rokov**75 rokov**

7. 8. Jozef Brichta
 29. 4. Mária Hanyová
 Štefan Lednický
 24. 6. Magdaléna Vácziová
 3. 7. Anna Kajánková
 2. 12. Eva Krišková
 16. 5. MUDr. Oľga Pilcová
 12. 6. Doc. Ing. Georgína Martinová, CSc.

Bratislava
 Pobedim
 Levice
 Podvysoká
 Ondrošová
 Liptovský Mikuláš
 Bratislava

80 rokov

Zloženie Rady Asociácie polio v SR

Predseda:	Ing. Alica Suchá
Podpredsedovia:	Ing. Jozef Danek Ing. Jozefína Slezáková
Tajomníčka:	Mgr. Anna Hmiráková
Hospodárka:	Helena Kánová
Členovia:	MUDr. Zuzana Baranová, PhD. Eva Lazurová Emília Staňáková Miloš Stilhammer

Kontrolná komisia AP v SR

Predsedníčka:	Jana Šebianová
Členovia:	Zuzana Lichtensteinová Mgr. Mária Mruzková

Informátor Asociácie polio v SR

Vydáva a bezplatne rozširuje pre svojich členov a priaznivcov AP v SR

Zostavila: Ing. Alica Suchá
Grafická úprava: Sofi-Senková
Vytlačil: Kartprint